

ZATWIERDZAM

Przemysław Czarnek

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 01 lipca 2021 r.

**Sprawozdanie za rok 2020
ze sposobu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków
w Ministerstwie Edukacji i Nauki¹
oraz w jednostkach nadzorowanych przez Ministra Edukacji i Nauki² w dziale nauka
i szkolnictwo wyższe**

Sprawozdanie obejmuje skargi i wnioski złożone w trybie wynikającym z przepisów zawartych w dziale VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*³ (dalej: *Kodeks postępowania administracyjnego*), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁴ (dalej: *rozporządzenie*), *Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego*⁵ (dalej: *Regulamin organizacyjny*) oraz zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków oraz petycji w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁶ (dalej: *zarządzenie*). Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie:

- rejestru skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa,
- informacji nadesłanych przez komórki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki nadzorowane przez Ministra.

Zgodnie z *zarządzeniem* w Ministerstwie ustalone były stałe dni i godziny przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków, stosownie do art. 253 § 1-3 *Kodeksu postępowania administracyjnego*.

¹ Poprzednio: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zniesione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz zniesienia Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. z 2020 poz. 2334)

² Do dnia 19 października 2020 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.

⁴ Dz. U. nr 5, poz. 46

⁵ stanowiący Załącznik do zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. MNiSW poz. 55),

⁶ Dz. Urz. MNiSW poz. 43.

W roku **2020** do Ministerstwa oraz jednostek nadzorowanych skierowano łącznie **115 469** skarg i wniosków, z czego **112 012** załatwiono we własnym zakresie, a **3 457** przekazano, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, do rozpatrzenia innym organom i instytucjom.

Ministerstwo

Charakterystyka liczbowa skarg i wniosków

W 2020 r. do Ministerstwa wpłynęło **650** skarg i wniosków (o 42, 86 % więcej niż w 2019 r.), w tym:

- **562** skargi i wnioski załatwiono **we własnym zakresie**,
- **88** skarg i wniosków przekazano do załatwienia, **według właściwości**, innym instytucjom.

Skargi i wnioski były kierowane do Ministerstwa przede wszystkim bezpośrednio przez samych zainteresowanych lub były przekazywane przez organy administracji publicznej, zgodnie z właściwością, między innymi przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Problematyka skarg i wniosków załatwionych we własnym zakresie

Problematyka zgłoszonych spraw, podobnie jak w poprzednich latach, dotyczyła przede wszystkim dwóch grup tematycznych: szkolnictwa wyższego i nauki.

W zakresie **nauki** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- podejrzania podwójnego finansowania działań naukowych w jednostce
- niewydania dyplomu doktorskiego przez podmiot doktoryzujący
- nieprawidłowości w rekrutacji do szkoły doktorskiej
- procedury w postępowaniu awansowym
- biurokracji na ścieżce wniosków o dofinansowanie
- nieprawidłowości dotyczących prowadzenia studiów trzeciego stopnia
- sposobu procedowania oceny wniosku złożonego w konkursie
- przewlekłości przy rozwiązywaniu umowy grantowej

- niezakwalifikowania projektu do finansowania
- punktacji polskich czasopism naukowych.

W zakresie **szkolnictwa wyższego** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- nieterminowego wydawania dyplomów ukończenia studiów
- nieudzielania odpowiedzi na pisma kierowane do uczelni
- niewypłacania świadczeń stypendialnych w ustawowym terminie
- przeprowadzenia przez Ministra kontroli w uczelni
- nieprawidłowości związanych z przeprowadzonymi w uczelni wyborami na funkcję rektora
- poziomu kształcenia w uczelni
- kosztów związanych z nauką zdalną
- rekrutacji na studia
- łamania regulaminu studiów
- naruszania przepisów statutu uczelni.

Problematyka skarg i wniosków przekazanych według właściwości do innych jednostek

Ministerstwo przekazało do innych instytucji, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, **88** skarg i wniosków, z czego między innymi:

- korespondencję dotyczącą uczelni medycznych skierowano do Ministerstwa Zdrowia,
- pisma dotyczące oświaty przesłano do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Informacja o sposobach załatwiania skarg i wniosków

Zgodnie z wymogami zawartymi w *rozporządzeniu* oraz przepisami *Regulaminu organizacyjnego* dołożono wszelkich starań, by wnikliwie, prawidłowo i terminowo załatwić napływające skargi i wnioski. Sprawy, z którymi zwrócono się do Ministerstwa, zostały przeanalizowane i załatwione przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne, a zainteresowani otrzymali wyczerpujące odpowiedzi.

W 2020 r. w Ministerstwie załatwiono **562 skargi i wnioski** (o 50,67 % więcej niż w 2019 r.), w tym:

- 58 spraw załatwiono pozytywnie,
- 36 spraw załatwiono negatywnie,
- 468 spraw załatwiono w inny sposób – np. poprzez przedstawienie skarżącym/wnioskodawcom stanowiska Ministerstwa. Skarżący często sygnalizowali problemy, które zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*⁷ należały do autonomicznych decyzji uczelni. W wielu przypadkach, w celu wykluczenia możliwości wystąpienia nieprawidłowości podlegających ocenie Ministra, występowano do uczelni o złożenie wyjaśnień.

Do spraw zakwalifikowanych jako załatwione w inny sposób zaliczono również pisma skierowane do wiadomości Ministerstwa, wystąpienia pozostawione bez odpowiedzi oraz korespondencję anonimową.

Spośród ogółu załatwionych spraw 58 zostało załatwionych po terminie, co wynikało przede wszystkim z konieczności zgromadzenia właściwych dokumentów lub zasięgnięcia dodatkowych informacji.

Jednostki nadzorowane

Minister, w ramach rozpatrywania skarg i wniosków, w 2020 r. nadzorował:

- Centrum Łukasiewicz,
- Fundację Zakłady Kórnickie,
- Narodową Agencję Wymiany Akademickiej,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Narodowe Centrum Nauki,
- Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.
- Centrum Nauki Kopernik (jednostka, którą Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prowadzi wspólnie z innymi organami),
- Narodowe Muzeum Techniki w Warszawie (jednostka, którą Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prowadzi wspólnie z innymi organami),
- uczelnie publiczne (94), w tym:

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.

- uniwersytety (35)
- politechniki (14)
- akademie (11)
- publiczne uczelnie zawodowe (34),
- uczelnie niepubliczne (226 – poza uczelniami w likwidacji).

Ministerstwo wysłało do wszystkich jednostek nadzorowanych przez Ministra pismo z prośbą o przekazanie informacji o sposobie załatwienia skarg i wniosków w 2020 r. Zgodnie z nadesłanymi informacjami, w analizowanym okresie do tych jednostek wpłynęło **114 819** skarg i wniosków, w tym **111 450** zostało załatwionych we własnym zakresie, a **3 369** przekazano do rozpatrzenia innym podmiotom. Pozytywnie załatwiono **99 536** spraw, negatywnie – **11 097**, a **817** – w inny sposób. Po terminie załatwiono **69** spraw.

W zakresie występujących spraw można wyodrębnić cztery grupy tematyczne:

1. Sprawy związane z organizacją i tokiem studiów oraz studiów doktoranckich, dotyczące między innymi:

- sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela akademickiego
- jakości technicznej zajęć on-line
- nieterminowego wpisania ocen przez wykładowców
- zbyt dużej liczby godzin zajęć teoretycznych
- zmiany planu zajęć
- pracy promotorów prac dyplomowych
- zakresu treści wykładów
- sposobu rekrutacji do szkoły doktorskiej
- przedłużenia terminu sesji egzaminacyjnej
- niewydania świadectwa ukończenia studiów doktoranckich.

2. Sprawy socjalne studentów i doktorantów, dotyczące między innymi:

- nieprzyznania świadczeń socjalnych
- działania komisji stypendialnej
- zwrotu nadpłaty za czesne
- opłat związanych z przeprowadzeniem czynności w przewodzie doktorskim
- zwrotu opłaty za studia podyplomowe

- niezaksięgowania płatności
- naliczenia opłaty za przetrzymanie książki z biblioteki
- zwrotu opłaty za wydanie dyplomu doktora habilitowanego
- sposobu liczenia punktów przy przyznawaniu stypendium rektora
- niewłaściwego obliczenia kwoty odpłatności za studia.

3. Sprawy pracownicze, dotyczące między innymi:

- niekorzystnego ułożenia harmonogramu zajęć
- poprawy bezpieczeństwa pracowników
- nieprzestrzegania przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy
- publicznych wypowiedzi nauczyciela akademickiego
- konfliktu personalnego między pracownikami
- przekazania przedmiotów do prowadzenia innemu pracownikowi
- obciążenia dydaktycznego nauczycieli akademickich
- zachowania pracownika
- opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia pracownikowi
- niezłożenia sprawozdań z prowadzenia zajęć w formie zdalnej.

4. Sprawy różne, dotyczące między innymi:

- pozbawienia studenta miejsca w akademiku
- przedłużenia pracy dziekanatu
- zachowania studenta w social mediach
- poprawy organizacji pracy w uczelni
- błędnego interpretowania regulaminu studiów
- poprawy wyglądu strony internetowej
- poruszania na zajęciach kwestii światopoglądowych
- nieprzestrzegania reżimu sanitarnego
- wyposażenia sal i laboratoriów
- wykorzystania badań studentki bez jej wiedzy.

5. Sprawy w zakresie nauki, dotyczące między innymi:

- odmowy podpisania umowy o podwójnym promotorstwie
- niezakwalifikowania do Programu Stypendialnego im. Konstantego Kalinowskiego

- nierzetelnej oceny wniosków o dofinansowanie projektu
- ograniczeń formalnych względem wnioskodawców
- dofinansowania publikacji naukowych
- udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych
- recenzentów w postępowaniu habilitacyjnym
- nagród dla doktorantów
- wartości subwencji na działalność badawczą
- pominięcia afiliacji wydziału przez pracownika.

Institucja skarg i wniosków stanowi ważne źródło informacji na temat działalności jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra. Skargi pozwalają na ujawnianie uchybień i ich usunięcie. Pisma o charakterze skarg i wniosków, rozpatrywane z zachowaniem zasad bezstronności, przy umożliwieniu odniesienia się do ich treści podmiotom, których działań bezpośrednio dotyczą, dokumentują skalę i zakres problemów wynikających z korzystania z usług instytucji systemu nauki i szkolnictwa wyższego. Nieprawidłowości sygnalizowane w skargach, podobnie jak w poprzednich latach, pozwalały na podejmowanie stosownych działań, mających na celu eliminowanie ich przyczyn. Analiza napływających skarg i wniosków skutkuje podejmowaniem niezwłocznych działań w sprawach incydentalnych.

W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, w celu rzetelnego załatwienia spraw, w Ministerstwie często wszczynano postępowania wyjaśniające, w toku których uzyskiwano stanowiska właściwych podmiotów.

Z uwagi na systemowy charakter nadzoru Ministra nad jednostkami nadzorowanymi, wszelkie informacje oraz sugestie, które mogą stanowić istotne wskazówki przy realizacji określonych zadań, są przekazywane do poszczególnych komórek organizacyjnych, w celu ich wykorzystania w bieżących pracach.

Tematyka skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa jest również przedmiotem analizy przy sporządzaniu planu kontroli Ministra.

Załącznik:

Tabela - *Zestawienie sposobu załatwienia skarg i wniosków w 2020 roku*

Sporządzono w Departamencie Kontroli i Audytu